

Brandblussers

Een brandblusser behoort tot de verplichte uitrusting van alle pleziervaartuigen onder Belgische vlag die een motor gebruiken. Of waar een open vlam toestel is op gemonteerd zoals een kookfornuis. Het is een van die toestellen waar jachtschippers te weinig aandacht aan besteden. Na een tijd neemt de druk van het blustoestel af, is het poeder ontbonden of is –kort gezegd- de werking niet meer optimaal zoniet nutteloos.

Dat is strafbaar.
Dat is gevaarlijk.
Dat kan anders!

Meer elektrische toestellen en comfort aan boord verhogen het risico op brand. Zoals slordig aangelegde zwakstroominstallaties, kortsluiting bij walstroom, versleten gasinstallaties of slecht functionerende verwarming om er maar een paar te noemen.

Dit zijn de hoofdlijnen van de brandbeveiliging en het overzicht van blustoestellen die nuttig zijn aan boord van een jacht. Beperkt het risico op sancties en denk er steeds aan dat u ook dramatische situaties zoals brand aan boord de baas moet kunnen blijven.

Advies als ruggensteun voor goed zeemanschap.

1 - Brandklassen

- ☀ Klasse A
 - blussen van vaste stoffen zoals hout, papier, textiel enz.
 - blussen met: water, schuim, ABC poeder
 - Yachting toepassing ***
- ☀ Klasse B
 - blussen van vloeistoffen en vloeibaar wordende stoffen, zoals olie, benzine, vetten enz.
 - blussen met schuim, BC poeder, ABC poeder, CO₂ (nooit water!)
 - Yachting toepassing ***
- ☀ Klasse C
 - blussen van gassen, zoals butaan, propaan en aardgas.
 - Blussen met BC poeder, ABC poeder, CO₂
 - Yachting toepassing ***
- ☀ Klasse D
 - blussen van brandbare metalen, zoals magnesium, aluminium, natrium, kalium, zirkonium, lithium enz.
 - Blussen metaalbrandpoeder, D poeder
 - Yachting toepassing *
- ☀ Klasse E
 - elektrische branden: aanzien als klasse A/B brand, met ontwikkeling van (giftige) gassen. Niet blussen met water of schuim. Uitschakelen van de elektriciteit (toevoer) is noodzakelijk.
 - Blussen met CO₂ poeder
 - Yachting toepassing **
- ☀ Klasse F
 - Blussen van zeer hete oliën en vetten, van grote hoeveelheid zoals frituurketels
 - Yachting toepassing *

2 - Welke norm voor welk jacht?

Jachten-romplengte tot en met 15 meter = de brandveiligheidsnorm NEN-EN ISO 9094-1

Jachten-romplengte groter dan 15 meter = de brandveiligheidsnorm NEN-EN ISO 9094-2

3 - Conditie motorruimen

Bij ingebouwde benzinemotor

Vast blussysteem in het motorcompartiment verplicht.

Bij ingebouwde dieselmotor < 120 kW

Vast blussysteem in het motorcompartiment aanbevolen OF brandblusser die met een ruimte vullend medium (A/B/C klasse) de brand kan blussen. Zorg in dit geval voor een afzonderlijke brandblusopening zodat bij brand het motorruim niet open moet (explosiegevaar, uitslaande brand door toevoer zuurstof.)

Bij ingebouwde dieselmotor > 120 kW

Vast blussysteem in het motorcompartiment verplicht.

4 - Kleinere jachten – brandbeveiligingsnorm NEN-EN ISO 9094-1

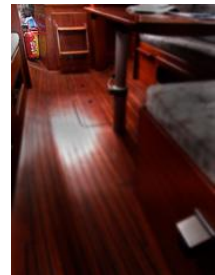
Uitrusting en plaatsing voor jachten tot en met 15 meter romplengte:

Brandblussers met minimumcapaciteit van 5A/34B.

(In de praktijk is dit minimaal een 1kilo ABC poederblusser of bv. een schuimblusser met minimumcapaciteit van 5A/34B).

Plaats deze brandblusser op:

- ➔ Maximum 1 meter van de hoofdstuurinrichting (of de cockpit) voor boten met een romplengte < 10 meter. Voor boten onder de 10 meter is dat in de onmiddellijke nabijheid van de kuittoegang = een.
- ➔ Maximum 2,5 meter van de hoofdstuurinrichting (of de cockpit) voor boten met een romplengte tussen 10 en 15 meter.
- ➔ Binnen de 2 meter van ieder kooktoestel of een permanent geïnstalleerde open vlam-toestel.
- ➔ Op maximum 2 meter van de blusopening van de machinekamer (een ingebouwd, automatisch blussysteem in de machinekamer geniet de voorkeur - ook voor kleiner motorvermogen)
- ➔ Op maximum 5 meter van het middelpunt van slaapcompartiment.

Capaciteit van de brandblustoestellen.

- ➔ Bij het kooktoestel of permanent geïnstalleerde open vlam-toestel: een of meerdere brandblussers met gezamenlijke capaciteit van 8A/68B. Indien er een blusdeken voorzien is, dan volstaat de minimum capaciteit van 5A/34B.
(In de praktijk is dit minimaal een 2kg ABC poederblusser of bv. minimaal een 1kg ABC poederblusser + een blusdeken).
- ➔ Indien met een buitenboordmotor van 25kW (34pk) uitgerust: 1 of meerdere brandblussers met gezamenlijke capaciteit van 8A/68B.

Eén enkele brandblusser kan aan meer dan één van bovenstaande vereisten voldoen.

5 - Grotere jachten – brandbeveiligingsnorm NEN-EN ISO 9094-2

Uitrusting en plaatsing voor jachten langer dan 15 meter romplengte:

Brandblussers met minimumcapaciteit van 5A/34B verdeeld per iedere te beveiligen ruimte.
(In de praktijk is dit minimaal een 1kilo ABC poederblusser of 3 liter sproeischuimblusser).

Plaats deze brandblusser op maximum 2 meter afstand van:

- Het (hoofd) stuur
- Het/de kooktoestel(len)
- Andere toestellen met open vlam. (Verwarming, gasboiler, ...)
- De blusopening van de machinekamer (Als er geen vast blussysteem in het motorcompartiment ingebouwd is. Een ingebouwd, automatisch blussysteem in de machinekamer geniet de voorkeur ook voor kleiner motorvermogen)
- Binnen de 3 meterradius van het middelpunt van het slaapcompartiment.
- Bij een kooktoestel en/of permanent geïnstalleerde open vlam-toestel aanwezig is een blusdeken verplicht.

Eén enkele brandblusser kan aan meer dan één van bovenstaande vereisten voldoen.

6 - Brandblusser tips

- ✿ De brandblusser verliest zijn capaciteit. Controleer de vervaldag dus minstens voor het begin van het vaarseizoen. Op sommige brandblussers kan dat worden gecontroleerd aan de hand van de nanometer. (wijzer in het groen). Vervang de brandblusser of laat het servicen bij uw watersportzaak - brandblusspecialist.
- ✿ Gebruik de brandblusser nooit als kapstok.
- ✿ Plaats de brandblusser op een gemakkelijk te bereiken plaats.
- ✿ Controleer steeds of, indien er in de omgeving brand kan ontstaan, dit de bereikbaarheid van de brandblusser niet kan blokkeren.
- ✿ Zorg ervoor dat zowel de toevoer van gas als van elektriciteit kan afgesloten worden bij de bron. Bij gas herhindert dit dat er gas blijft ontsnappen ook al is de brand geblust. Explosiegevaar.
- ✿ Vul het assortiment van brandblussers aan met een blusdeken bij het fornuis.
- ✿ Controleer de boordapotheek op de juiste middelen tegen brandwonden.
- ✿ Nuttig: een gasdetector en een rookmelder inbouwen.
- ✿ Geef uw gasten aan boord een rondleiding, een duidelijk overzicht of plan waar alle noodmiddelen zich op uw jacht bevinden.
- ✿ Markeer de plaats van brandblusser(s), branddeken, reddingsvesten, EHBO enz. op een overzichtsplan met alle nood- en veiligheidslocaties aan boord.
- ✿ Monteer het ISO pictogram voor brandblusser goed zichtbaar op de deur van de ruimte en bij de locatie waar de brandblusser is weggeborgen.
- ✿ Elke individuele CO₂ brandblusser mag maximum 2kg. inhoud hebben. Ze mogen alleen gebruikt worden in ruimten waar apparatuur is geplaatst die onder elektrische spanning staan. Zoals in de kombuis, in de motor- en accuromten, bij schakelpanelen enz.
- ✿ Installeer één CO₂ brandblustoestel per afgesloten ruimte.

